

میلےا و ہ

یٰلہٰد مرکا ربما یپتدلاو رارسا و عیاقول یلحت
مّلسو ہلا و ہلء اللہ

مود ہسلج - مہاسا ی ناہم حرط

داتسا

ی نارہط ی نلسدن سحمدحم دلسد جاد اللہ قیا
ہرّسد اللہ سدق

مِجْرَلَا نِ اطِيْشَلَا نِم لِّلَهَابِ ذُو عَا

مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا اَلله مِسِب

اِيْ اَعْمَالَسَا وِ قَلَاصَلَا وِ نِيْمَلَا عِلَابَرِ لِّلَه دُمَحَلَا

اِنِّيْبِنْد وِ اِنْدِيْس

دِيَوْمَلَا اِيْ فِطْصَمَلَا اِنْسُوْفَنْدِ بِيْبِط وِ اِنْبُوْلُقِ بِيْبِد وِ

دِمَحْم مِسَاقَلَا اِيْ بَا

نِيْمُوْصَعْمَلَا نِيْر هَاطَلَا نِيْبِيْطَلَا اِيْ اَع وِ

نِيْمَرَكْمَلَا

مُوِيْ مَاقِيْ اِيْ لَا نِ لَا نِم نِيْعَمَجَا مِهْدَا عَا اِيْ اَع اَعْنَعَا وِ

نِيْدَلَا

اِذَا لِيْلَاوُ * اِيْحُضَلَاوُ * مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا لِّلَه اَمْسِبِ
نِم اَكَل رِيْذُوْر خَلَاوُ * اِيْ اَقَامُوْ اَكْبَرِ اَكْعَدُوْ اَم * اِيْ جَسَدِ
اَمِيْتِيْ اَكْ دَجِيْ مَلَا * اِيْ ضَرَنْتُوْ اَكْبَرِ اَكِيْطْعِيْ فَوْسَلُوْ * اِيْ لَوْلَا
اِيْ ذَغَا فِ الْاِنْبَاءِ اَكْ دَجُوْ * اِيْ دَهْفُ الْاَضْ اَكْ دَجُوْ * اِيْ وَا
اِيْمَعْنِبِ اَمَاوُ * رَهَنْتُوْ لَافَلِ نَاسَلَا اَمَاوُ * رَهَقْتُوْ لَافَمِ يْتِيْلَا اَمَا فِ *
1. (تَدَحَفَ اَكْبَرِ)

تِيْهَاجِ نِ اَمَزِ رِدِ مِدرَمِ لِ اَوْحَا

رِد ، هِغَلَابَلَا جِ هِزِرِدِ مِ اَسَلَا هِيْلَعِ نِيْمُوْمَلَا رِيْمَا
زَا لِبَقِ نِ اَمَزِ رِدِ اِيْ لِهَاجِ مِدرَمِ زَا هِدِيْدِعِ عِ قَاوَمِ
اِيْ لِهَاجِ فَا صَوَا هِب ، مِرْكَا رِبْمَغِيْبِ تِثْعَبِ وِ تِلَاسِرِ
:دِنِيَا مِرْفِيْ مِ اَجْ كِيْرِدِ تِرْضِدِ . دِنْنِكِيْ مِ دَايِ اِهْنَا

هچ رِد هك اَرِ اِيْ نَامَزِ دِيْرُوَايِيْ دَايِ هِب ، مِدرَمِ
؛ دِيْدِرِبِيْ مِ رَسِبِ اِيْ تِيْعَقُوْمِ هچ رِد وِ اِيْ عَضُو
نِيْبِ رِد هك اِيْ تَا دَا عِ وِ اَمَشِ نِيْبِ رِد هك اِيْ قَلَا خَا
!؟ دُوْبِ هِنُوْگچِ اَمَشِ هِيْذَغْتِ !؟ دُوْبِ هچ ، دُوْبِ اَمَشِ
رِد اَرِ اِيْ تَا دَا عِ هچ !؟ دُوْبِ هِنُوْگچِ اَمَشِ اِيْ نَاگْدَنْزِ
نِيْبِ

1 سوره ضحى (93). ترجمه سوره در ابتدای مجلس اول گذشت.
(محقق)

هېه د نزار د وخن ارتخد؟! ديدركي لمع د وخن
امش د يارب رتخد ن دش ادپ! ديدومني م روگ
نينچكيد رد مرکا ربمغيپ! دود گنذ و راع
1! دندراذگ دوجو هصرع هېاپي تيعقوم

ي ضعب هچنانچ، مرکا ربمغيپ رو هظ هېع جار
نار بمايپ رو هظ و ايينا تالاسر هک دنتسه دقتعم اه
نيا، تسان نامز ربح و خيرات ترورض مكد هې
هېع جار داد قيفوت دنوادخرگا. تساه دودب زوط
ماگنه ترضدن آل او حا و تلاما درد هئسم نيا
دوشي م تبصه تشعب

ميتشاد دصقام، دهدب قيفوت ادخرگا الله عاشن!
ار ترضدن آ خيرات ميناوتب زور دنچ نيا رد هک
راک همانربزا هکنيا لثم ي لو، مينکي لامجا رورم
هديدع تاسلج هې جايثا هک دياي مرې روطنيا
، ترضدن آ خيرات ي سررب طقف نوچ. دراد
رمع نامز رد هک ي ثداود و عياقو ل قذ فرص
؛ تسيند، تساه داتفا قافتا ترضدن آ تکربرپ
هئسم مه اهنا ي سررب و باطم ي رواع مج هکلب
ي م ي عس ادخ تساوخ هې الله عاشن! تساي رگيد
نيا هې ي دودح ات ميناوتب زور دنچ نيا رد مينک
ميسرب دو صقم

1: 186 ص، 1 ج، (هدبع) غلابا جهن

ءاو هلا متهوت هتسا دق، تنتفي فن و طباخ و قريدي فل لأضس انلا و هتعب»
نم از لزي في رايح علاهجا ميلهاجلا مهتفختسا و ءمايريكلا مهتزلتسا و
هحيصنلا في ملس و هلا و هيلع الله ي لصغلابف؛ لهجلا نم علاب و رملأ
«تسحلا هظعوملا و تمكحلا ي ل اعد و تقيرطلا ي لع ي ضم و

رد مدرم هک ي تقو رد دومرف شو عيم ار شر بمايپ دنوادخ»: همجرت
ي مرې ماگ هزار و کروک اهلاب و اههنتف رد و دندوب ي هارمگ و تريد
دود هدرې تفرس هې ار ناشيا هشيدينا و لقع، ي ناسفدي اهاوه و ؛ دنتشاد
هريت تيلهاج و دود هديشک ش زغلا هې ار ناشيا، ربکو رورغ و تينانا و
ي نادرگرس رد هکي لاحرد، دود هومذ رابتعا ي ب و کبس ار اهنا، رات و
هتفرورف لهج ي لاب و ش يوخ روما رد ي هارمگ و تياوغ و تريد و
تحيصن هې ش يوخ دوجو مامت اب ملس و هلا و هيلع الله ي لصر ب مغيپ. دندوب
هې ار ناشيا و دومذ تکردي ياده و باوصد قيرط هې و تخادرپ اهنا
(ققم) «دناوخ ارف هتسد هظعوم و تمكح

ن ارتخد ن درک روگه به دنز ی لهاج تّ نس
دما مرکا ربمغیپ تمدخ مصاع ن بسیق ی زور
بکترم ی هانگ نم ! الله لوسر ای» : درک ضرع و
«! دنکی م ی نیگنس مشود رب ن آ راب ه ک ماه دش
و ت هانگ» : دندومرف ترضد

تسد اب ن م» : درک ضرع «؟تسا هدوب هچ
 ی نعی «!مدرک روگه به دنز ار دوخ رتخد تفه دوخ
 ی م ن ایب م لاسلا هیاء نینمؤ م لاریما هک ی روطن امه
 و راتفر نینچکی مدرم هک ی نامز رد اعقاو ، دنک
 نیمه و دنکی م ادیپروهظ ام ربمغیپ ، دنتشاد ی تداء
 ایام هک دناسری م ی یاج هب تیفیک نیا اب ار مدرم
 دنوشب رگید دارفا ی ارب هطبخ و تربع

دمآ تر ضد ن آ تمدخ مصاع ن ب س یق ی تقو
 هبه دنز ار دوخ ن ارتخد هنوگچ هک دادی م حرش و
 :تفگ ار بلاطم نیا هلمجنم ، درکی م روگ

ارهاظ) دمآ ایند هب ی تقو هک متشاد ی رتخد
 نید زا هب ی لیامت ن م (دوب وا رتخد نیرخا
 ن آ تهج هب ی لو ، متشاد دلتوت ماگنه وا ن در ب
 مسر و تداء نامز ن آ رد هک ی گدنکفارس
 رایسب عوضوم نیا زا ، دوب تیلهاج بارعا
 هس ن س هب رتخد نیا مکنیا ات . مدش رثاتم
 هار و دوب مدرک زاب ن ابز هزات و دیسر ی گلاس
 مدر و آن ابایرد و متشاد در ب ار رتخد . تفری م
 لوغشم هک روطنیمه . مدرک رفد ی لادوگ و
 هک ی تقو مه رتخد نیا ، مدوب لادوگ نیا رفد
 ی م ار ن م تمحز و جنر و بعدت تلاد نیا
 نیا زا ار ن م تروص و رسد دوخ ن ماد اب ، دید
 مکنیا ات ؛ درکی م کاپ مدرکی م هک ی یا هقرع
 ن م ی ارب ی لیخ نیا مدید ن م . دش مامت لادوگ
 ن ابز نامه اب ار ن م امئاد ؛ تسا تحاران
 زا و دهدی م ی رادلد دوخ هئاکدوک و ی گچ
 رثاتم ن م ی ارب متسه ی تحاران رد ن م مکنیا
 .تسا

و دنکی م ل قدر بمغیپ ی ارب دراد ار بلاطم نیا
 :دیوگی م دعب ! تخیری م کشا روطنیمه ربمغیپ
 مدر و آن رتخد نیا ، دش مامت لادوگ هک ی تقو
 !م تخیر کاخ وایور و متخادنا اجنآ رد و

1. 300 ص ، 14 ج ، ی ناهفصا جرفلاوبا ، ی ناغلا

دناه دودن نامز ن آرد ی دارفا هچ دینیب اعقاو
رد اهنا ریاضنه تبلا! دودن نامز ن آدرم عضو نیا
!دنتسه مهن نامز نیا
ماگنه هکی نزره :هک تساخیراتو ربخرد
وا، دشی مکی دزنوال فطرت دلاو

رگا؛ دندادی م رارق ی لادوگ یکیدزن رد ار
 ار وا هچب لاا و دندرکی م لوبق دوبرسپ وا دنزرف
 ی لیخ ام ی ارب نیا¹! دنتخادنای م لادوگ نامهر رد
 !دراد بّجعتی اج و تسا بیجع

دنک تبص دیابی دارفانینچمه ابر بمغیپ لامح
 هب عجار! دشاب هتشاد رشد و رشد اهنا اب دیاب و
 و، دندکی م لقذی تایاکد اهنا تینانا و اهنا رخافت
 .تسا رایسب تسه هنیمز نیا رد هک ی بلاطم
 رد هغلابا جهن رد ماسلا هیلع نینموملاریما
 ،(رُثَاکَتْلًا مُکْهَلًا) هکرابم هروسد ریسفت و حرش
 مه دیدحای بانبا و²، دراد بیجع رایسب ی اهبطخ

¹ متاحی بانبا، میظعلان آرقلای ریسفت؛ 529 ص، 3 ج، ی دنقرمسلا ریسفت
 ص، 10 ج، ن آرقلای ریسفتی فن اییلا معجم؛ 3403 ص، 10 ج، ی زار
 674.

² 204 ص، 2 ج، (هدبع) هغلابا جهن
 مُتَرَّرٌ یَّتَدُّ * رُثَاکَتْلًا مُکْهَلًا) متولات دعب ماسلا هیلع هک ملاک نم و
 دقل! بعظفا ام ارطخ و هلفغا ام اروز و هذعبا ام امارم هک ای: «بَرِّبَاقْمَلًا
 مَهْنَابًا عَرِاصِمِبِ اِدِیْعَبِن اِکَم نَم مَهوشوآنت و رگدم سی ا مههم اولختسا
 و توخ اداسجا مههم ن وعجترید!؟ ن ورثاکتید ی کلها دیدعب ما ن ورخفید
 و، ارختقم اونوکیدن انم قحاً ارید اونوکیدن لا و، تنکس تاکرد
 اورظن دقل، هز عمقم مههم اوموقیدن انم ی جدا هکذ بانج مههم اوطبهیدن لا
 اوقطنتسا ول و، هلهج هزمغی ف مههم اوبرض و قوشعلا راصیاب مههم
 ی ف اوبهذ: بتلقا، هیلخال عوبرلا و هیلخال رایدلا کلت تاصرع مههم
 ن وتبتست و مههمای فن وئطت، لهجه مههمای ف متبهذ و! الا لاض ضر لا
 هایلا امنا و! اوبرخ امیف ن ونکست و اوظف امیف ن وعترت و مههماسجا ی ف
 مههمای طار ف و مههمای قلس مههمای. مههمای حناوند و کاوب مههمای و مههمای
 ی ف اوکلس اقوس و اکولم؛ رخفلا تابلد و زعلما هوقم مههمای تناک نیدلا
 و مههمای نم تلکاف، هیف مههمای ضر لا اتطلس لایسب خرربلا ن و طب
 «!مههمای نم تبرشد

و دصاق هچ و قد زا رود ی دصقم و مدرم هچ اتفگش: همجرت
 هدهد رکذتره! عینش و حبیق ی تبعقوم و هاگیاج هچ و لفاغی نارفاسم
 ذخا رود رایسب ی اهلفاف زا ار نانا بلاطم و دنداری م دوخ زا ار ی
 ی نوزف هب ای دنشورفی م رخف ن اشنادی ی اهربق هب ایآ. دندومنی م
 ناجی بی اهرکیپ دنتساوخی م!؟ دندکی م راختفا رگیدکی ربن اشناگرم
 لاح؛ دنتقیب شبنج هب هر ابود دندوب هدهن کاس هک ی تاکرد و دندرگزاب
 ی شورف رخف هیام هک تسا نیا زا رتهب دنشاب ترید هیام نانا رگا هکنا
 هنادنمدرخ دنیا و رفت لذ هئاتسا ربن نانا دید ابرگا و، دندرگت اهابم و
 اب نانا هب انامه. دنتسیاب ترع هاقم رد نانا رطخ هب هکنا زا تسار ت
 هطرو هب نانا هرابرد و دندرکی م هراظن و سمک و دولادمر نامشچ
 تخس ی اهنندرگ و اهوریرک هرابرد ناشیا زا رگا و. دنداتفا و رفت تلهج
 ی بار اهنا دنوادخ: تفگ دنهاوخ، دنسرید ناشنی بی و هذاتفا لخرایدن آ
 هب زین ناندان و لهجه امشو! تسا هدرپ و رفت نیمز رعه هب ناشن و ماند
 اهنا داسجا رب امشکنیا هکی لחרد، تفر دیهاوخ ناشیا لایسب ی دوز

حَرَشُ ارِبَطْخَانَا

نیار بوات داء هکی یاجنا ز او¹، تساهدرک
ی عقوم رهررد و ی دروم رهررد هر خلا اب هکتسا
رد، دنک تیبتت ارش دوخ مارم و بهذمن آ دناوتب
ی بلاطم م هر م عزا تساهدرک عورش ه نیمز نیار
نینمؤملاریماعقاو و² . تساهدرک نیاید
مدرم زای بیجء بلاطم هبطخنا آرد م لاسلا هیلع
دیامرفی م ناگدرم زان تفرگ تربء و نامز نا
!تسا تربء یاج هک

و بَطْمَادِبَعُ تَرْضِدْ نَدُوبِ دَحُومِ بِلَاطُوبَا تَرْضِدْ

زا ، بَطْمَادِبَعُ تَرْضِدْ مَرَكَا رِبْمَغِیْدٌ دَجْ
بتک زای خربرد هک هچنا فلاخرب ؛ دُوبِ نِیْدَحُومِ
تَرْضِدْ و تَرْضِدْ نَا : هک دنا هتشون هزورما
هتبا هک³ ، «دندوب تسرپت ب بلاطوبا

یاه هبارخو دییامنی متعارز اهنا یاهرکیپیور ربو دیراذگی میاپ
!دینیزگی مرپ شیوخ شمارا و ی نکس لحم ناوئع هب ار ناشیا
و هخونهب و دنکی م هیرگ امش رب تسا ناشیا و امش نید هکی راکزور
می مدق تفر دیهاوخ هکی یاج هب امش زالبق ناشیا . دنزادری م ازع
ماقم نابحاص شیوخ نامز رد هکی یاهنا هب امش زارتدوز و دنراذگ
دناه دُوبِ شیوخ رصع ناهاشداپ مه ؛ دناه دیسر ، دناه دُوبِ یایربک و تَزَع
ناشنادبا و داهذ ماگ خزر ب ملاء هب ناشیا حاورا و ، نامز یایاعر مه و
ار ناشیا نوخ و دروخ ار ناشندب تشوگ ، نیمز و دشروهقم نیمز رد
»!دیشون

¹ 175 - 145 ص ، 11 ج ، دیدحالی بانبا ، غلابلا جهذ حرش

² 161 ص ، نامه

³ 183 ص ، 1 ج ، دئاوفا زک

اللَّهِدِبَعِي بَأْنَعِ مَتَابُدْ نِبْ سُنُويْ نِبْ دَمَحْمِ نِبْ نَابَا يِلَا هِدَانَسِيْدِ و
«؟بِلَاطِي بَأْنَامِيَا يِلَا سُنَانِلَا لُوقِيَا مِ! سُنُويْ اِي» : لِقَا هُنَا مَلَسَلَا هِيْلَعِ
مِسَارُ مِ! اِهْنِمِ يِلَا غَيْرَانِ مِ حَاضِحَضِ يِلَا فَوْهَنْ و لُوقِيَا! كَادِفُ تِلْعُجْ : تُلَقْ
و نَيَقِيْدِصِلَا و نَيِّيْبِنَلَا عَاقْفَرُ نِمِ بِلَاطَابَا نِنَا! اِلَلّهُ اِدْعَا بَدَكْ» : لِقَا فِ
«!اَقْفِرْ كَلِوْا نَسَدُو ، نَيِحِلَاصِلَا و اِدْهَشَلَا

ملاسلا هیلع قداص ماما زاهتابند نپ سنوید نپ دمحم نپ نابا : همجرت
نامیا هرابرد مدرم !سنوید ی» : دندومرف ترضد هک دنکی م لقذ
رد ووا هک دنیوگی م اهنا ، موشد امش یادف : متفگ «؟دنیوگی م هچ بلاطوبا
می و هتفرگارف ار شرسد قرف اتش تا هکتسا روهطوغ منهج رفق
انامه !دنیوگی م غورد ادخ نامشد » : دندومرف ترضد !دناشوج
ناشیا و ؛تسا نیحلاص و ادهش و نیقیدص و آیینا یاقفر زابلاطوبا
(ققمه) «!دنتسه ییاقفر بوخ هچ

کدی باطملادبع تر ضد¹. تسیند حیحص
 رد ناشیا راتفر و قلاخا و دود رایع مامت دحوم
 تبهاگچیه و دودل ثملابرضد نامز نا مدرم نیب
 و تایاکد زای رایسب بلاطم و! در کذتدابء ار
 تسد رد، دوشی م لقن و ا زا هکی قلاخا مراکم
 زا، میوشد بلاطم نا دراو میهاو خبر گاهکتسا
 ،تسا مرکا ربمغیپی ناگدنز هک، عوضوم لصا
 رکذت هک بلاطم کدی به عجار ی لو؛ مینامی م زاب
 .دوشب ضرع دیاب ی اهلج دنچ، تسا مزلا و

باطملادبع تر ضد ی زور هکتسا خیرات رد
 هد بهار و ا نادنز رفل اعتم دنوادخر گاهک درک رذن
 یاضر رطاخه و لله ارکش و الله ی لایة برقه، دیناسر
 و ی ناسفدل حارم زا روبع تهجه و راگدرورپ
 رد ار اهنأ زای کدی، برقه تاماقم به لوصو
 بلاطم، بلاطم. دنک حبذ بهعک دزن و مارحطادجسم
².تسا هدمآ بوشار هشن با بقانم رد و تسای قنوم

ل بقی اهتما ماکدا زای ضعب خسن مرکا ربمغیپی دوجو عطساو به

بهبش ی ا جاناسنا ی ارب هلئسم نیا تسا نکم
 دیاب بلاطم نیا ن دش نشور ی ارب. دشاب ل مات و
 رد ماسا ربمغیپی هکی ماکدا هک منک ضرع
 عیارش ماکدا اب تسا نکم دندروآ ام تعیرش
 رد هکی ماکدا زای رایسب؛ دشاب توافتم هتشنگ
 ی اعی سید تر ضد و ی سوم تر ضد تعیرش
 تعیرش رد، تسا ماسلا امهیلء و هلا و انیبند
 .تسا ه دش خسن مرکا ربمغیپی

ماسا رد تمصه زور خسن

¹ دعم ندر آخف، بلاطی یا نامیا به دوشد عوجر رتشیب علاط تهج
 ی.وسوم

² 22- 20 ص، 1 ج، ماسلا امهیلء بلاطی یا لآ بقانم

و تمصد هزور ام، هتشدگ تعیر شد رد لاثم
 و تفرگی م هزور ی صخش. میتشاد تمصد موص
 ن آرد هک دوبنیا هزور ن آدویق و طیار شد زای یک
 رکفتم و دوخل ادر د؛ دنکذت بحصدی سک ا بزور
 تبحص و، دشابل و غشم ادخر کذ هب و دوخرد
 نامهریظن. تساعونم یرگی صخش ا بن درک
 ی تقو هک میراد نامدوخت تعیر شد رد ام هکی فاکتعا
 دیابن، دنکی م فاکتعا دجسم رد زور هس ناملم
 زا، ترور ضد د هبرگم دنکب دماوت فری سک ا ب
 دریگی م هزور زور هسات، دوری مدن ورید دجسم
 1؛ دراد ی طیار شد و

رد نکلو، تسین ندرک تبحص ل ماش هک
 هیا رد. دنک تبحص دیابن هجو چیه هب تمصد هزور
 میراد اهیلع الله ملامد میرم تر ضد هرابرد هفیر شد
 دیامرفی م هک

رَشْبَلًا نَم نَبْرَتَ امَّافَ انْبِعَ يَرْقَوَ يَبْرَشَاوْ يَلْكَفَ
 مَوْبِلًا مَلْكَانَ لَفَامَوْصِنَ مَحْرَلِ لُتْرَدْنِي نِي لَوْقَفَ اَدْحَا
 2. (مَایسِنَا)

ی م باطخ میرم تر ضد هبل اعتم دنوادخ)»
 رگا و؛ ماشاید و، روخبت خردنیا زا: (دنک
 نیا هب عجار و تزا و ی تشگربش یوخ موق هب
 رذن زورمانم: وگب، دندرک لاؤس باطم
 ی سک ا بتسین زیاج و مریگب هزور هک مدرک
 «!مک تبحص»

هدش خسن هزور نیا، ربمغیپ تعیر شد رد ی لو
 ،دریگب هزور ی صخش رگا و 3؛ تسامارد و
 ی ماکدا زای یکینیا. دوب دهاوخذ دقنم واهزور
 .تسا هدش خسن هک تسام

1. 180 - 176 ص، 4 ج، ی فاکلا

2. 26 هیا (19) میرم هروس

3. 85 ص، 4 ج، ی فاکلا

رد دادترا مکد خسند و ملسا رد دترم مکد

ی سوم تر ضد تعیرش

تایا رد ی سوم تر ضد موقه هرا برد مکنیا ای

دیامرفی مکه میراد ن آرق

مُكْسِفْنَا مُتَمَلِّظٌ مُكْنِي مَوْقِيَهُ مَوْقِلِ يَسُومُ لَأَقِ ذَاوِ ﴿١﴾
؛ (لَجَعَلًا مُكْنِي مَوْقِيَهُ مَوْقِلِ يَسُومُ لَأَقِ ذَاوِ ﴿١﴾)

هه امش : دومرف دوخ موقه هه ی سوم تر ضد»
هه ، هلسوگ ن دیتسرپ و نم تبیغ ههطساو
دیاهتشگر ب ادخ نید زا و دیاهدرک ملظ ن اتدوخ
«! دیاهدش دترم و

مُكَّا رِيْذٌ مُكْنِي مَوْقِيَهُ مَوْقِلِ يَسُومُ لَأَقِ ذَاوِ ﴿١﴾
1. (مِيْحَرًا لَأَبَاوَتًا وَهُنَا مُكْنِي مَوْقِيَهُ مَوْقِلِ يَسُومُ لَأَقِ ذَاوِ ﴿١﴾)

، مانگ و تیصعم نیا نارفغ و ناربج یارب»
نیا ؛ دینک ماعل تقار دوخ و دیتفید مه ناج هه
تیصعم و هئیطخنیا زا ترفغم و مانگ هرافک
و دیشخب ار اهنا مه راگدروورپ . دود دهاوخ
« . دیزر مایید

زور یکیرد ل یئارسای ندهه میراد تیاور رد
ار رگیدمه و دنداتفا مه ناج هه بر صعات ح بصزا
، ردپ و ، تشکیم ار ردارب ، ردارب ؛ دنتشکیم
ات ، تشکیم ار ردپ ، رسپ و ، تشکیم ار دنزرف
مکد نیا مامتا و مکد نیا خسند هه بورغ ماگنه
هه راگدروورپ بناج زا

1. 54. هیأ (2) مرقب هروس

1. دشد غلابا ی سوم تر ضد

،تسا ل تق ماسا تعیرش رد دترم مکد هکنیا
دترم ی سک .ی دادترا روطنیا هذاما ،تسا حیحص
؛دنکر ماکنار نید تآیرورض زای کی هک دوشی م
زار حا دوخ طیارش ابوا دادترا هکی ترو صرد هتبتلا
یریگه جیتند و هابتشا یور زادا ترا نیا هک دوش
هابتشا رچد صخشنیا ای ،دشابند طلاغ تامدقم زای
هتشداد دمعت هکلب ،دشاب هدرکن اطخ و دشاب هتشد
زای کی دانع و دمع یور زای صخش رگا .دشاب
لائم .تسا دترم ،دوشد رکنم ار نید تآیرورض
ملاسار رد ی باجد لاصا هک دوشد رکنم ار باجد
:تسا ترو صود .دوشد رکنم ار زامنیا ای ،میراند
ی هاگ و دناوخی م زامنیا هاگی صخش تقوکی
و دراند زامنیا هکی هجوت هکنیا ای ،دناوخی مذ زامن
ار زامنیا صخش تقوکی اما ؛درنگی م انتعا ی ب
!میراند زامنیا لاصا هک دنکی م راکنا

نیا هکنیا ای :دراد تلادود ،ترو صنیار رد
ماگنه وا هفطنی نعید ،تسا هدوب ناملمص صخش
واردام ای ردپ هک تسا هدوب ی تقو رد ندشه تسب
هب ماسا ترطف هب صخشنیا و دندوب ناملمص
دترم واه هک ،دیآی م ایند هب ناملمص و دیآی م ایند
،تسا مادعا صخشنیا مکد و دنیوگی م یرطف
نیا ،هذ هکنیا ای .تسا اننتسا نز یارب هتبتلا
هب ادعب و تسا هدوب یرگید نید هب لابق صخش
ی لم دترم واه هک ،تسا هتشد فرشم ماسا نید
دیاب هکلب ،تسین مادعا ی لم دترم مکد و ،دنیوگی م
؛درکن شور وای یارب ار بلطم و داد هبوتار وای

1. 47 ص ، 1 ج ، ی مقلا ریسفت

ار وا دیابّ لا و ، اهبّ تشارب دانع زاتسد رگا
أما ؛تسا ماسا تعیرش مکدنیا¹. دیناسر ل تقه
هب مکتسا نیا دوشب دترم هکیسکی ازجه کنیا
اسبهچ و دنشکب ار رگیدمه و دنتفیه مه ناج
نیا ، دننامد هنز دندش دترم هکی یاهنا زای رایسب
نیا .تسین ماسا تعیرش رد وحن نیا هب مک
زایکی و دوی سوم ترصد تعیرش رد مک
ترصد تعیرش هب طوبرم هکتسا هدوی ماکدا
تسا ی سوم

¹ 74 - 72 ص 7، ج 7، یسانشد داعم؛ 260 - 256 ص 7، ج 7، یفاکلا

تر ضد تّما رد ص و صخم ترا هط مکد خسند

ی سوم

هدوب نیا ی سوم تر ضد تعیرش رد لاثم ای
اجنآ دیاب دوشب س جندب زا ییا ج رگا :هک تسا
و ،تسیند ام ربمغیپ تعیرش رد نیا اّما !دیرب ار
و دوشی م ل ح هائسم ،ندیشک بآ راب ود اب
رد هک یماکدا زا ی رایسب .دوشی م ادیپ ترا هط
ادیپ ریغت ام تعیرش رد ،تسا هدوب هتشنگ عیارش
1.تسا هدرک

رد ،ی ناسفندل حارم زا روبع یارب دنزرف حبذ میهاربا تر ضد تعیرش

دراو ماسلا هیلع میهاربا تر ضد به عجار
یارب ار دنزرف حبذ لاعتم دنوادخ هک تسا
تاماقم بهل و صو و الله ی لای تبرق میهاربا تر ضد
یاج ام یارب ن لآا بلطم نیا و ؛داد رارق هیلع
نیا و تسه هک ی لئاسم همهنیا اب هک تسا بجعت
قرط و ماهار همهنیا و تسه هک ی دراوم همه
روطچ نیا ،تسه هک ی ناسفندل حارم زا روبع
تّیصوصذ نیا و تّیفیک نیا اّما !؟تسا نکم
تسیند ربمغیپ تعیرش رد و ماسا تر ضد رد
تیاکد میهاربا تر ضد لوق زا لاعتم دنوادخ
:دیوگی م ل یعامسا به هک دنکی م

ماتملاً ی فی رأی نیا ی نبیل لاقی عسلاً هعم غلب امّلف
ام ل عفاً تبأید لاقی رت اذام رظناًف کحبدأ ی نأ
2. (نیر بصلأ ن م لله اء آشدن ای ندجتس ر مؤت

حبذ یارب میهاربا تر ضد به لاعتم دنوادخ
زا ی مکد نیا .درکی حو ،ل یعامسا ،دوخ دنزرف

1 ؛ 356 ص ، 1 ج ، ماکدلاً بیذهت ؛ 10 ص ، 1 ج ، هیقلا مر ضحیلا ن م
17. ص ، 6 ج ، ی فاو لا
2. 102. میا (37) ت آفاص هروس

رد لاعتم دنوادخ دبلا هک تسا هدوب یهلا ماکدا
لیعامسا تر ضد و تسا هدرک میرشت عقوم نآ
تفگ و درکذرمانیا زای شاحت عون چیه مه

نَا يِنْدُجِئْسَ ﴿١﴾ «! هذب ما جنا» ؛ ﴿رَمُوتُ اَمَّ لِعَفَاً تِبَّأَلِي﴾
﴿بِنِ يِرْبُصْلًا نَمُّ لَلَّهْ اَءَاثِدْ﴾

دروآار لیعامسا تر ضد میهار با تر ضد و
حبذ دصقاً اعقاو و دراذگوا یولگرب دراکاً اعقاو و
یلا تبرة ار و اتساوخی ماعقاو و تشاد ار و
ادیپ ریغت راگدروپ رما اهنتم ؛ دنکی نابرقه الله
و دیربزار لیعامسا تر ضد یولگ، دراک و درک
1. دینادی م هک دیشک اجنا به بهیضة

زای یکی حبذ به تبسند ب اطملا دبع تر ضد رذن دوخن ادنزر ف

میراد خیرات رد ام هک تسا نیا رد تبحص
ادیپ هئسم روطنیا ب اطملا دبع تر ضد ن هذ رد
زای یکی هک درک روستار هیضة روطنیا و دش
حبذ راگدروپ یاضری اربار دوخن ادنزر ف
ب اطملا دبع تر ضد هک تسا نیا رد تبحص . دنک
لوا ب اطملا دبع تر ضد ! دادی مذ ما جنا ی ثبعراک
و دوبر بمغیپ دج ب اطملا دبع تر ضد ! دوبر دحوم
! درکی مذش تسرپ ار ادخ هکم رد یسک و ا دننام
ی تقو هک دوبر یسک نامه ب اطملا دبع تر ضد
هدماً هبعن درکبار خو ندرینید زای ارب بهر با
دندوب هدرک تراغ ار شیا هرتشه کی تقو رد ، دوبر
زا ار شیا هرتشه ات دوری م ، دندوب هتشارب و
دیوگی م ههر با ؛ دریگب ههر با

ت عافشه مکنیا ی ارب ی اهدماً و ت مدرک لایخنم
! مرادرب هبع مده و لتق زاتسد نم هکی نک

1. 225 ص ، 2 ج ، ی مقلا ریستف

می ار تزارتش ن م زا و ی اهدماً و ت اماً
!؟ی هاوخ

:دیوگی م وا

شظفد و دراد بحاصد، تید دوخ»؛ بُر تیبلا اذها و، متسه منارتش بحاصد ن م¹
«!دنکی م

ترضد بتسا یرگید باسد، باسد ی نعید
ار لمعنیا م هک دوبذی داء مدآ کی باطملادبع
!مینکی یقلت و ا زا ی داء لمع کی

ی کی هک دنکی م رذن اشیا هک میراد خیرات رد
دده هک ی تقو و دننک حبذ ار دوخ ن ادنزر ف زا
اهناً و دسری م هد به باطملادبع ترضدن ادنزر ف
و دروآی م به بعد رانکرد ار اهناً، دنوشی م گرزب
:دیوگی م و دریگی م ار به بعد هدرپ

یا! تسه ماظع رعاشم بحاصد هک ی یادخ یا! می رکت تید بحاصد هک ی یادخ یا
مهترماً و، کت عاظلاً ق لخالاً تفلذ تناً مهللاً! ی تسه مارک هک کلام بحاصد هک ی یادخ
!کنیم هجاد لا، کت تدایعید²

تبحد و باطملادبع ترضد ی ایاضق نیا)
، راگدرورپ ا ب تاجانم و اهناً

¹ 104. ص 2، ج، بهذلا جورم؛ 447 ص 1، ج، ی فاکلا
² 20. ص 1، ج، م لاسلا مهیلع بلاطی بآ ل آ بقانم

ی‌داع مدآ کی و تسریتب کی تاجانم
 (تسا اهفر دنیا زار تلابه یضق؛ تسیند
 و دروآی م‌نورید م‌ار حلا دجسم زار اهنآ، دعب
 می‌ار اهنآ مسا، دلاوا نیا زامادکره ماهس‌ی‌ور
 مان‌ه‌ب ماهس‌ن‌آ‌عرق. دنزی م‌عرق و دسیون
 ار الله‌دبع ترضدی‌نعید، دی‌آی م‌الله‌دبع ترضد
 هک‌تسا می‌بیجد ه‌یضقاً‌عقاو ه‌یضق‌نیا. دنک‌حبذ
 دوب‌الله‌دبع‌ن‌اشردپ‌مرکا ربمغیب‌هک‌ی‌روطن‌امه
 ،ربمغیب‌دج، دشن و دوشب‌حبذ‌تسیابی‌م‌و
 ار ه‌بتر م‌نیمه‌و ل‌اح‌نیمه‌م‌هل‌یعامسا ترضد
 ادهش‌لادیس‌مان‌ه‌ب‌عرق‌ه‌کنیا‌ات؛ دوب‌هدرک‌ی‌ط
 افرص‌ام‌هک‌تسیند‌ی‌داع‌ن‌ایرج‌کی‌نیا! داتفا
 .مینک‌روبع‌ه‌یضق‌نیا‌ی‌داع‌و‌حنه‌ب‌می‌هاو‌خب
 هک‌درادی‌مرب‌ار‌دراک‌ب‌اطمادبع‌ترضد
 ردارب‌ع‌قوم‌نیا‌رد، درب‌رس‌ار‌الله‌دبع‌ترضد
 ار‌ردپ‌تسد‌و‌دی‌آی‌م‌ب‌لاطوبا‌ترضد،‌الله‌دبع
 «!‌ن‌ک‌حبذ‌وا‌ی‌اجه‌ب‌ار‌ن‌م» :دیوگی‌م‌و‌دریگی‌م
 ن‌ادنزرف‌و‌الله‌دبع‌ن‌اردارب‌مامت‌زار‌ی‌نعید
 ه‌چ‌!‌دنکی‌م‌ار‌راک‌نیا‌ب‌لاطوبا،‌ب‌اطمادبع
 ؟!‌تسا‌الله‌دبع‌و‌ب‌لاطوبا‌ترضد‌ن‌ی‌ی‌طابترا
 ب‌لاطوبا‌و‌ب‌اطمادبع‌ی‌هاش‌یو‌خوم‌وق‌ریاس،‌دعب
 دنکی‌می‌هن‌ار‌ب‌اطمادبع‌ترضد‌و‌دنیا‌ی‌م‌مه
 ای‌اه‌هاک‌ن‌ز‌کی‌ه‌ب‌ار‌راک‌هک‌دن‌راذگی‌م‌ان‌ب‌و
 2.‌دنک‌عوجر‌وا‌ه‌ب‌رما‌نیا‌رد‌و‌دنده‌ب‌عاجرا
 زار‌فند‌دستشه‌ق‌اقتا‌ه‌ب‌ب‌اطمادبع‌ترضد
 دوری‌م‌ن‌ز‌ن‌آ‌ش‌پ‌و‌دی‌آی‌م‌ه‌کم‌ن‌ورید،‌ش‌یرق

1 ه‌ب 254 - 258 ص، 1 ج، توکلم‌رار‌سا‌رد‌هک‌تسا‌رکذ‌ل‌باقا
 زار‌ن‌اتساد‌نیا، 212 - 210 ص، 1 ج، اضراً‌رابخاً‌نویع‌زال‌قند
 دنکی‌م‌ل‌قند‌ب‌اطمادبع‌ترضد‌رتخد‌ه‌کتاء
 2. 92 ص، ه‌لا‌و‌ه‌ی‌ع‌الله‌ی‌ل‌صدی‌بنلا‌دلوم‌ی‌ف‌راونلاً

دیوگی م و

هدب ماچنا ،نم هرابردتسا وت مکدهچنآ ایادخ
نیا بهرجار تسوتیاضر دروم مکدهچنآ و
!امرفریدقت ،لمع

امشد دز نرد درم کیهئید» :دیوگی م نزن آ

«؟تسا رتشد دنچ

«.رتشد هد» :دنیوگی م اهنا

:دیوگی م

هد و فرط کیرد ار اللهدبع امشد! بْذرایسب
 هعرق و دیهدب رارق رگید فرط رد ار رتشد
 تباصا رتشد هد مان هب هعرق رگا؛ دیزادنیب
 اللهدبع مان هب هعرق رگا لا و ،اهبف ،درک
 تسید اتدینک هفاضا رگید رتشد هد ،دنکتباصا
 هب زاب رگا؛ دینزب هعرق هرابود و دوشب رتشد
 هفاضا رگید رتشد هد ،درکتباصا اللهدبع مان
 مان هب هعرق اتدینک هفاضا روطنیمه و ؛دینک
 دریگب رارقن ارتشد

دایدزا رثا رب هکنیا اتدنداد ماجنا ار رماکنیا
 دیسر رتشد صد هب ن ارتشد دادعت ،ن ارتشد هفاضا و
 ی اصد و ،داتفا رتشد مان هب هعرق عقوم نیا رد
 ترضد و دش دنلب تیعمج ن آ زا رییکت
 هکی تقو .داتفا نیمزیور هبش وهی بباطمادبع
 زای یادصد و ؛تفگ رییکت ار ادخ ،دمآ ل ادهب
 ن آ و ،دندینشد دارفا مامت ار اصد ن آ هک دمآ نامسآ
 دودنیا اصد

دِمَحْمُ رُوَهْظُ نَآ و ،ءَاضَقْلَا دَقْدَ و ،ءَادِفْلَا لِبُقْ
 ار دوخیاضق و میدرکل وبقا ار ادفام» ؛ی فطصلا
 هدش کیدزن مرکا ربمغیپ روهظ و ،میدومن مریم
 «!تسا

رتشد صد ،درم کی و درف کی هید اجنا زا و
 1.تفرگ رارق

و بباطمادبع ترضد تیعقوم نیا
 ،ربمغیپ دادجا هک دود اللهدبع ترضد تیسو صخ
 یردپ هچ ترضد ن آ ردپ و دندوب ی دادجا هچ
 !دوب

ادخلوسر ردپ اللهدبع ترضد تمظع
 :تسا خیرات رد

¹ 22 - 20 ص ،ن امه

تکرد دارفانایم رد اللهدبع ترصدی تقو
هک دوب عطاسد وای ناشیپ زا یرونه، درکی
1. درکی مریخار دارفا

رد تسانکم ناسنا؛ مینک بّجعت دیابندام
تلاد، دارفانای ضعبرد و تاقوانای ضعب
أبلاغهک دنکس اسدانای صخشه هجورداری ناروند
هلاه، صخشنأ هرهچرد افسد و تفاظلا و روند
نیان تسانکم و؛ دنکیماجیاار روندانای
:هک میراد خیراترد. دتفید قاقّتا

هکی تخرد و گنسره هب اللهدبع ترصد
ی م هجسد ترصدانأ رب، درکی م تکرد
دوب ترصدانأ ناشیپرد روندانیا و. دندرک
محررد مرکا ربمغیپ هکی تقوات

1، ماسلا مهیلع بلاطی بآ لآ بقانم؛ 263 ص، قودصد خیش، یلاملا
27. ص، 1 ج

رونهك، تفرگ رارقهنما تر ضد، دو خردام
1. دشهنما هبلقتنم

تشدگی می یاج زا اللهدبع تر ضد ی زور
؛ دیدار تر ضد ن آ، هر م تنب همطاف مانده بی نر
نیدهع بتک و میدق بتکه دو بباتکلها زا بی نر
در او بلاطم هبلو لئاسم هبلو دو ب هدرک همطاف ار
اللهدبع تر ضد هبلش مشچ ات هر م تنب همطاف. دو ب
دنکی م ار تر ضد ن آ اب جاودزا یاضاقت دتفای م
هبلار واهک دنکی م تساو خرد تر ضد ن آ زا و
و دنکی مزی هجوت اللهدبع تر ضد. دنیز گرب تینز
ی ار بار میضق و دنکی مذباجا ار و تساو خرد
دنکی م نایب ب اطمادبع تر ضد، شردپ
بهو تنبهنما تقو نامه ب اطمادبع تر ضد
تلصو زا سپ. دنرو آی مرد اللهدبع جیوز تهبلار
اللهدبع ی زور، اللهدبع تر ضد ابهنما جاودزا و
هبلش مشچ و دنکی م روبع هکم عراوشد نایم رد
و ناحتما بابزا؛ دتفای م هر م تنب همطاف نامه
نم زا اابق: دیوگی م و دوری م و اشپ رابتخا
، ی تساوخی م ی زیچ و ی دو ب هدرک ی تساو خرد
»!؟ دیای م تدای

دیوگی م همطاف:

رگید لامادی لو، متساوخی م و تزا نم عقومن آ
زا هک مدوب هدناوخب تکر رد نم! تشدگش تقو
دریگی م رارق بی نر محر رد ی دنز رفوت ب اصد
و نید رخسم ار ملاء برغ و قرشد هک
ن آ متساوخی م نم و؛ دنکی م ش دوخت تعیرشد
2! مشاب نر

دلوت نامز رارسا و ثداود و ملاء

1، ج، مئاسلا مهیلع بلاطی یا ل آ بقانم؛ 108 ص، میصولا تابثا
27. ص

2. 26. ص 1، ج، مئاسلا مهیلع بلاطی یا ل آ بقانم

مرکا ربمایپ

اللهدبع ترضد، دش ضرع هک یروطنامه
یمر ب هکم هب ماشد زا هک دوخ تر فاسم ماگذه
رد مرکا ربمغیپ و دندرک تافو هنیدم رد، دنتشگ
ی م تسد زا ار دوخ ردپ هک دندوب رد ام مکشد
1. دنده

ترضدن آ تدلاو هب عجار یرابخا و مئلاء
ی بشد نامه تسای خیرات رد لاثم؛ میراد خیرات رد
دعب، سراف هکشتا، دندما آیند هب مرکا ربمغیپ هک
دوبن شور لاسد رازه هکنیا زا

1، عابینلاً ص صق؛ 247 ص و 244 ص، فارشلاً بّحب فاحتلاً
316 ص، یدنوار

می شوماخ، دودنایتشترز تدابع لحم و
هنهک مولع؛ دزیری م و رفهبعک ی اهتبه مامت؛ دوشد
فاکشندادم ناویا؛ دوشی مل طاب هر حسد و
نیمز یور ناهاشداپ مامت بشدن آرد؛ درادی مرید
هواسه چایرد؛ دنتفای م نیمز یور هبهیلعئی شغم
هه بشدن آرد هک یراآ نیا¹. دوشی م کشخ
مامت، دنکی م ادیپروهظ ترضدن آ دوجو هطساو
روطه هک تسا ترضدن آ دوجو تارثا اهنیا
می روهظ و زورید ملع نیا رد رصتخم و لمجم
دیاب ارچه؟! دزیرید هبعک ی اهتبه دیاب ارچه. دنک
ناهاشداپ دیاب ارچه؟! درادرب فاکشندادم ناویا
هر حسد و هنهک مولع دیاب ارچه؟! دنوریدن پیزا
!؟ دوشد ل طاب

مرکا ربمایپ دلوت اب دیحوت روهظ

ن آ و دناسری م باطم کی هه ار ام اهنیا مامت
ن آ روهظ و ترضدن آ دوجو هک تسا نیا
تبه و کرشد ن تفرن پیزا رگنایامن ترضد
و ملظ و قافند و رفک و تینثو و تیونث و ی تسرید
ناسنا هک تسای تادعرفت و تائیعته و روما عیمج
دنکی م رود ادخزا ار

ندشکشد هعیضه نیا رد هک تسا مسم
هتشدای الهعیضه و دشاب ی الهئسم دیاب هواسه چایرد
هقیب رانک رد هئسم نیا هک تهج نیا زا؛ دشاب
هه اهتبه: لاثم بابنم، تسا هتفرگ رارق لئاسم
دوری م نپیزا هنهک مولع، دزیری م نیمز یور
دوشی مل طاب زین اهنالامعا و دوشی مل طاب و
نیمز یور هه و دنوشی م هیلعئی شغم ناهاشداپ

¹ و 286 ص، قودص خیش، ی لاملأ؛ 8 ص، 2 ج، ی بوقعیلا خیرات
287.

و دادید خاک و ملظن او یا هکن دادم ن او یا ، دنتفای م
رومانیا ریاضند و ، درادی مرد فاکشد ، تسامتس

تسا ماسلا هیلع ق داصد ماما زاتیاورد

مه هب ن اگراتسد و اهباهش (بش ن آرد)
و ، دندرکی م تکرد و دندرکی م دروخر
1! دندرکی م عفد ار نیطایش

ی ناسفد رثا ی نعید²، ﴿نِیْطِیْشَلِّا اَمْوَجْرُ اَهْلَ الْعَجْوِ﴾

ن آ دلوت و روهمظ و مرکا ربمغیپ

و لایاب ملاوع رد و توکلم رد هک ترضد

نیا رد ، تسان نیطایش درط بجوم عبست اوامسد

اَیْنِدْلًا ءَءَامْسَلًا اَنْیَز دَقْلَوِ﴾ هک آیند ملاع و کلم ملاع

تسا هدرکی لجت و هولج عونیا ، تسا ﴿حِیْبَصْمِبِ﴾

! دشاب هتفهذی رسد دیاب مه ایضه نیا رد

درط رد مرکا ربمغیپ ی دلاو دوجو ریثات

قوفام ملاوع عیمج زاناطیش هیلکلاب

هب ؛ تشاد هار نامسا تفه هب لابق ناطیش

هتسد اوامسد و ، کلم ملاع رب عطاحا و آیند نامسا

و توهلا و توربج و توکلم ملاوع هک رگید

ی سرتسد ، دشاب ملاع هسد نیا رد ی وطنم ملاوع

هطساو هب مدآی نب س و فذ رد تسناوتی م و تشاد

اهنیا . دشاب هتشاد ی طلست ، ملاوع نیا رد خوسر

ماسلا هیلع ق داصد ماما زاتسا رارسا زاهمه

دندومرف هک تساتیاورد

و هلا و اتیبذی لعی سید ترضد هکی ماگنه

ملاع هسد زاناطیش ، دندش دلوت م ماسلا هیلع

راهچ رد و ملاع راهچ رد و دش دورطم لایاب

مرکا ربمغیپ هکی ماگنه . تشاد ددرت نامسا

1. 197 و 196 ص ، 1 ج ، مَعْنَا مَامْتَوِ نِیْدِلَا لَامَك

2 اَهْلَ الْعَجْوِ حِیْبَصْمِبِ اَیْنِدْلًا ءَءَامْسَلًا اَنْیَز دَقْلَوِ : 5 هیا (67) کلم هروس
﴿نِیْطِیْشَلِّا اَمْوَجْرُ﴾

و میتسار آن ازورف یاه غارچ هطساو هب ار آیند نامسا هنیار ه» : همجرت
(ققم) «میدنادرگن نیطایش ن دنا ر هلیسو ار اهنأ

ی م دورظم مه ملاوعه ایقب ز ا ، دنیای م ایند ه ب
1. دوش

ن آ کر ا ب م سفند و ربمغیپ تعیرش ی نعید
ه یلکلاب درط بجوم ، دلوت ماگنه ه ب ترضد
ی توسانو ی تو ه لا ملاوعه و قوفام ملاوعه ز ا ناطیش
ربمغیپ ی دلاو و ی دوجو ت ی صاخ نیا و ؛ دوشی م
تیاور ملاسلا هیلع ق داصد ماما ز ا . تسا مرکا
تسا :

عاضوا دنیبی م ناطیش ، ربمغیپ دلوت بش رد
ماهجنآ دناوتی من رگید و تسا هتفشآ ملاع
مامت اذ ، دندهی من هار ار وا رگید و دورب
اهذا ه ب و دنکی م عمار دوخر اصنا و ن او عا
هداتفا ق ا فتا ی ا ایضه ه ب چ بشما : دیوگی م
ی یاج ه ب و دنکی م ص حفت اهنا «!؟ تسا
دوشی من اهنا ریگتسد ی بلطم و دنروخی من رب
«! متفیبه هار دیاب مدوخ ن م» : دیوگی م وا دوخ
ن آ ش دلاوا و راصنا و ن او عا ه یقب ارهاظ
دناوتب ه ک دنتشادن ار وا رادقا و توق ردق
، تسا ربخ ه چ اهلاابن آ دنیبب و دنکی شکر سد
(دنورب دنتسناوتی من و

ملاع مامت رد و دیای م و دنکی م تکر د وا دوخ
ه ب . دسری م مر د ه ب و مکم ه ب ات دنکی م ریس
لابق و هتخانشی م ار مکنلام) دسری م ه ک اجنآ
مدمه اهنا اب

1. 286 ص ، ق و د ص خیش ، ی لاملا

ی م تدابع مهاب و تسا هدوب هساکمه و
دنیبی م ار لیئاکیم، دنیبی م ار لیئربج (دندرک
و دنکی م ترایز اجنآ رد ار هکلام ریاس و
وا. دناهدرک هطاحا ار مرد رود ات رود دنیبی م
وای ولج هکلام، دوشب مرد در او دهاوخی م
ی م بشما ات: دنیوگی م و دنریگی م ار
ی ناوتی من رگید بشما زا، ی یاید ی تسناوت
«! ی یاید»

دیوگی م لیئربج هب و دوری م لیئربج غارس
دیوگی م لیئربج «! منکی م وت زا ی لاؤس»
هیضه هچ بشما: دنکی م لاؤس «. سرپ»
نیا ار نم رگید هک تسا هداتفا قافتا ی
ی لحم رگید و دندی من هار فرط نآ و فرط
«! میرادن بارعا زا

ربمغیپ بشما رد: دیوگی م لیئربج
تسا هدش دلوت م ی فطصم دمحم، نامز لارخا
هک ی ملاوع نآ هب وت، تهج نیا رطاخه ب و
ی ناوتی من رگید، ی تشاد ی سرتسد لابق
«! نک ادیپ ی سرتسد

دولوم نیا رد ی بیصن ار نم ایآ: دیوگی م
وا رد مناوتی م و تسه هدمآ ایند هب هزات
«! منک خوسر

¹ «! هنت»: دیوگی م لیئربج

زا ی رسکینیا و! تسا بیج ی لیخنیا و
نیا رد مناوتی م: دیوگی م ناطیش هک تسا رار سا
ترضد هب عجار «!؟ مشاب هتشاد ی بیصن دولوم
؛ درک اوغا ار مدآ ترضد ناطیش هک میراد مدآ
،مینک ثحب عوضوم نیا هب عجار میهاو خبرگا هک
لامجم و هصلاخ. میتفای م رود نامدوخ بلطم زا
هک ی سّدقم دوجو اهنت: هک مناسرب ضرع هب دیاب
زا ی رادقم هب و ءاحنا زا ی وحن هب ولو، ناطیش
ی سرتسد دوجو نآ هب تسناوتت، مک رایسب ریداقم
و مرکا ربمغیپ ص یخشد ص خشد طقف، دنک ادیپ

هېڅ صاځنا نيا و ؛تسا رگيد موصعم هذيسد
زالبقه كه ميتفگتياور نآرد .دراد ترضدنآ
يسرتسد تاوامسد هېڅ ناطيش ،ربمغيپ روھظ
.تشاد

يسرگيد ل اوسد كي اجنيا رد ناطيش ،دعب
:دوشي م و ايس تقوش وخبجوم كه دنك

مناوتی م وا تّما رد ایآ» :دنکی م لاؤسد

«؟مشاب هتشاد ی بیصن

«.هلب» :دیوگی م لیئربج

1«!متفرگ ار مهسد ،تسا ی فاک» :دیوگی م

هب !تسا رارق هچ زا هیضقهک مینادب دیاب لاماد

تّما هب ی لو ،دنک ادیپ ی سرتسد تسناوتد ربمغیپ

نیا اب ادخ هوق و لوح هب ی لو !دناوتی م وا

ربمغیپ هک ی تیلو و نیا اب و میراد ام هک ی ربمغیپ

مهن اطیشد دجر دپ ،تسا ل هسد هک ن اطیشد ،دراد ام

ربمغیپ ناماد هب ام تسد الله عاشن! دیاب ده اوخب

!دوب ده اوخ

ربمغیپ دلوت بش رد هنما ترصد هفشاکم

مرکا

مامت ،دیای م ایند هب مرکا ربمغیپ هک ی بشن آرد

ار ماشد ی اهر صق مامت و ناریا و سراف ی ضارا

ناشد ترصد ن آردام هنما هب هفشاکم ملع ارد

ی دولوم نیا هک تسا نیا زا تیاکد و ؛دندهدی م

ی م ارفار ملع برغو و قرشد ،دیای م ایند هب هک

لقندسا تنب همطافی اربار هیضق نیا هنما !دریگ

نینمؤ ملاریم ردام ،دسا تنب همطاف .دنکی م

هک ،راوگرزب ی اهنز ن آزا هک - م لاسلا هیلع

مرکا ربمغیپ و تسا هدمایند م لاسا رد واریظنّ اعقاو

و ل احشوخ - دندومرفی م باطخ دوخ ردام ار وا

دیای م بلاطوبا ترصد دوخ رهوشد شپید ن ادان

لقنار ی بلطم نینچکی هنما هک ددهدی م هدرم و

ل اعتم دنوادخ ،دولوم نیا هطساو هب هک تسا هدرک

و هداد هئارا و ا هب ار دلاب و ماشد ی اهر صق مامت

ضرع هک - بلاطوبا ترصد .تسا هداد ناشد

1. نامه

ی م ق ر ف ب ا ط م ا د ب ع ن ا د ن ز ر ف ا ی ق ب ا ب ش ب ا س د د ش
- د و ب ا ل ل ه د ب ع ت ر ض د ل ث م ر ظ ن ه ط ق ن ی ا ز ا و د ر ک
: د ی و گ ی م ه م ط ا ف ه ب

ی د و ل و م ن ی ن چ د و ج و ه ب ت ر ا ش ب ، ت ن س ح ا
د ی آ ی م ا ی ن د ه ب ی د ن ز ر ف و ت ز ا ن ا د ب ی ل و ، ی د ا د
1! د و ب د ه ا و خ و ا ر ی ز و و ی ص و ه ک

ر ب م غ ی پ د ل و ت ز ا د ع ب ب ش ر د ل ی ت ر ب ج ی ا د ن

ب ش ، د ن ی آ ی م ا ی ن د ه ب م ر ک ا ر ب م غ ی پ ه ک ی م ا گ ن ه
ل ه ا م ا م ت ه ک د ن ز ی م ی ی ا د ص ل ی ت ر ب ج ، د ل و ت ز ا د ع ب
ق ح ل آ آ ج : د ی و گ ی م ه ک د ن و ن ش ی م ا ر ا د ص ن آ ه ک م
ل ط ب ل آ ق ه ز و

1. 454 ص، 1 ج، ی فاکلا

مرکا ربمغیپه ایاد اهنت ،هیدعسه امیلد

میراد رابخا رد و

هنیسد ،دنوشی م دلوتمه ترضد نأ هکی تقوی لوبق زور دنچ اتار ی نر چیه و دوخ ردنام ی اهده هک دوب موسرم نامز نأ رد .دنکی مذ لافطا و دندمای م هکم به هکم فارطان انز زا می نداد ریش و عاضری یاربار اوخریش ی اهده ،ترضد دلوت زا سپ زور دنچ .دندرب هب ،دوب هیدعسه امیلد اهنا هلمجنم هکن انز زا ترضد لزئم هب ار وا ؛دنیای م هکم هکی ماگنه .دنکی می یامنهار بلطمدابع می هیدعسه امیلد ناماد هب ار مرکا ربمغیپ می ندروخ ریش هب عورش ترضد ،دندراذگ ریش لوغشم همیلد تسار ناتسپ زا و دننک دنزرفی یاربار پچناتسپ و دنوشی م ندروخ نأ تداء نیا و ؛دندهی م رارق همیلد رگید³ .دندش هتفرگ ریش زا هکی تقوی اتا دوب ترضد

همیلد دزد مرکا ربمغیپی کدوک ن ار ذگ تیفیک

دعسی نبه لیبقة رد هیدعسه

ار بلاطم نیا و دنکی م تیاکد هیدعسه امیلد

دیوگی م و دنکی م لقذوا

،مدنادرگربه لیبقة هب ار ترضد نأ هکی ماگنه ار دوخ سابل ترضد نأ هک مدیدن هاگچیه می ار ی ناوج ،تاقوا مامت رد و !دنک هدولاً سابل و دمای م ترضد نأ شارف رد هک مدید فیظنت و درکی م ضوع ار ترضد نأ یاه⁴ .دومنی م

رتگرزبی ردق و دنکی م دشر ترضد نأ هب لافطا زا ی ضعب اب عقومنیا رد ،دنوشی م

1. 81 هیا (17) عارسا هرود

2. 31 ص ، 1 ج ، ماسلا مهیلع بلطی بلأ لآ بقانم

3. 32 ص ، نامه

4. 33 ص ، نامه

لوغشم اهنآ زا یضعب اب و دنوری م ارحص
هک ،دنوشی م ... و نادنفسوگ و ماشدا ن دنارچ
ی تقو .دوشی م بیغ اهرظنزا ترضدن آن اهاگان
ام: «هک دنیوگی م همیلد هب و دنیای م لافطا هک
همیخ زا همیسارسد همیلد «!میدرک مگ ار دمحم
ی م تکرده ترضدن آل ابند هب و دیای م نورید
ترضدن آرفنود هک دنیبی م عقومن یا رد ؛دنک
ن آی و شوتسشد لوغشم ی کی ،دناهدرک هطاحا ار
لوغشم ی رگید و تسا ترضد

و دزیری م با ی کی ، تر ضد ن آ فیظنت
ی ا ه س ا ب ل و دیوشی م ار تر ضد ن آ یر گید
1. دنکی م ن ت ه ب ه ز یکا پ

و ، د و ب تر ضد ن آ ی ک د و ک ن ا ر و د ن ی ا
ت ی فیک ن ی ا ه ب تر ضد ن آ ی ک د و ک ت ا ی ص و ص خ
د شی م یر پ س

ن آ ه م ی ل د ی تقو ه ک م یر ا د یر گید ه ی ض ق ر د
تر ضد و م ا و ق ا ن د ی د ی ا ر ب ا ر تر ضد
ن آ ن ا ه گ ا ن د ، د ر و آ ی م ه ک م ه ب و ا ر د ا م و ب ا ط م ل ا د ب ع
و ؛ د و شی م ب ی ا غ ن ا ی ع ا ز ا و ا ه ه د ی د ز ا تر ضد
ی م ب ا ط م ل ا د ب ع تر ضد ه ب ا ر ر ب خ ن ی ا ی تقو
م ا م ت و د و شی م ر ا و س ب ک ر م ر ب ش د و خ ، د ن ا س ر
ی تقو . دنکی م ص ح ف ت ه ب ر و م ا م ا ر د و خ ن ا و ع ا
د ن ی ب ی م ب ا ط م ل ا د ب ع تر ضد ، د ن ن ک ی م و ج ت س ج
ا م ر خ ت خ ر د ز ا ر ی غ ی ت خ ر د ر ا ن ک م ر ک ا ر ب م غ ی پ
ا م ر خ ل و ا ن ت ل و غ ش م ت خ ر د ن آ ز ا و د ن ا ه ت س ش ن
ن آ ف ر ط و د ر د ا ب ی ز ن ا و ج ر ف ز و د و ، د ن ت س ه
و ل ی ب ر ب ج ا ه ن آ ز ا ی ک ی ه ک د ن ا ه د ا ت س ی ا تر ضد
ر د ا ر تر ضد ن آ د ع ب . ت س ا ه د و ب ل ی ن ا ک ی م یر گید
ه ک ی م ا گ ن ه . د ر و آ ی م ل ز ن م ه ب و د ر ی گ ی م ل غ ب
ن آ ن ا م ا د ر د ، د ت ف ا ی م ش ر د ا م ه ب تر ضد ن آ م ش چ
2. دنکی م ن ذ ه ج و ت و ت ا ف ت ل ا ی س ک ه ب و د و ر ی م ر د ا م

ی ک د و ک ن ا ر و د ت ا ی ص و ص خ و ع ی ا ق و

م ر ک ا ر ب م غ ی پ

ن ی م ه ه ب تر ضد ن آ ی ک د و ک ت ا ی ص و ص خ
تر ضد ه ک ن ی ا ا ت د و شی م یر پ س ت ی فیک
د ن و ر ی م ا ی ن د ز ا ی گ ل ا س ت ش ه ن س ر د ب ا ط م ل ا د ب ع

1. ن ا م ه

2. 34. ص ، ن ا م ه

ن آى تسرپر سو تيرتو و مرکا ر بمغیپ تناضد و
بلاطوبا ترضد، دوخى و مع تسد هب ترضد
1. دتفایم

ر بمغیپ دنزرف میهاربا ترضد ن دش ادف

ادهشلا دیس ترضد ضوع رد مرکا

هک میدرک ثحب ادف و هیدف هب عجار اقباس
ملاسلا هیلع و هلا و انیبنی لع ل عامسا ترضد
مکدنیا راگدرو رپ و ، دوشى نابرق هک دوب رارق
هب دوب رارق مه اللهدبع ترضد و ؛ داد ریغتار
ى نابرق باطملادبع ترضد ، دوخ ردپ تسد
نیمه . داد ریغتار مکدل اعتم دنوادخ و ، دوشب
مه مرکا ر بمغیپ دوخى ارب هلتسم نیمه و هئیضق
قافتا

دنگی م ل قدس ابعن با !تسا هداتفا

هک ،میدوب هتسشن مرکا ربمغیپ تمدخ رد
و پچ یاپ رب ،ربمغیپ دنزرف میهاربا
هتسشن ترضدن آتسار یاپ رب ادھشلا دئیس
هب و دوشی م ل زانل یئر جمع قومن یا رد .دندوب
کئرفی الله ن ا : دنگی م باطخ مرکا ربمغیپ
ربمایپ ی ا ،!امهعماج ا تسا : لوقید و ملاسلا
عماج ار دنزرف ود نیانید مناوتی مذ ن م ،ام
نک ادفا ار نیسد و نیزگرب ار میهاربا ای ؛منک
یادفا ار میهاربا و نک رایتخا ار نیسد ای و
»!امنب نیسد

مدرک ضرع : دیوگی م مرکا ربمغیپ
ن ازینک زا یزینک میهاربا رد ام !اراکدروپ
نوزحم و ا طقف دوشب ادفا میهاربا رگا و تسا
تسا همطاف ،نیسد رد ام ی لو ؛ن م و دوشی م
و ا محط هک تسا ن م ع رسپ ،ی ا ع و ا ردپ و
ار نیسد رگا و ،تسا ن م مد و ا مد و ن م محط
ی م نوزحم م ع رسپ و همطاف منک ادفا
»!دنوشد¹

هملسم ا ب ل ا ب ر ک ه ع ق ا و ز ا الله و س ر ن د ا د ر ب خ

هچ و ا دنزرف ق د ر د هک ت م ا ن یا ز ا ا ب ج ع
!دندرک

ز ا د ع ب ه ک ت س ا د ر ا و ت ا ی ا و ر ز ا ی ض ع ب ر د
:دیوگی م هملسم ا ،ملاسلا هیلع ادھشلا دئیس ت د ا ه ش د

ر س و د ن د م آ ه ک م د ی د ب ا و خ ر د ا ر م ر ک ا ر ب م غ ی پ
ت ر ض د و د و ب د و ل ا د ر گ ت ر ض د ن آ ت ر و ص و
:مدرک ضرع .دندوب هتخیر کاخ دوخ رس رب
!؟تسا هداتفا ق ا ق ت ا ی ا ه ع ق ا و ه چ !الله و س ر ا ی
ی م ر ب ن ی س د م د ن ز ر ف ن ف د ز ا ن ل آ ا : د ن د و م ر ف
»!مدرک²

د ا ج س د ت ر ض د م ل ا ک و ه ف و ک ه ب ا ر س ا د و ر و
ه ف و ک ر د م ل ا س ل ا ه ی ل ع

¹ 81 ص ، 4 ج ، ن ا م ه

² بلاطی ب ا ل ا ب ق ا ن م ؛ ف ل ا ت خ ا ی ر د ق ا ب ، 203 ص ، ی ر ب ک ل ا ت ی ا د ه ل ا
55 ص ، 4 ج ، م ل ا س ل ا م ه ی ل ع

تمسد به نهر بن ارتش در بلا بر کز اار تبیلها
ول غرد نیسحلا نبئیاع. دنهدی م تکر د هفوک
ندرگ و اهتسد که معماجل غنآ، دندوب ریجنز
ملمسه، یوار. درکی م هتسویم ههبار تر ضدنآ
:دیوگی م راکچگ

ردنم دندروآ هفوک هبار تبیلها که کی ماگنه
ی راکچگل و غشم هر املار اد

دایرف و همه‌ی اصد ع قومن یا رد ؛مدوب
 ار ریسای اهدع مدید و دمآ نوریب .مدینش
 اهنآ نایم رد و ،دناه درک هنهر بر تشد بر اوس
 اب ار وا ندرگ و اهتسد هک مدید ار ی ناوج
 هچن انیا :مدرکل اؤس .دندوب هتسد مهه بر یجنز
 و ربمغیپ دلاوا اهنیا» :دنتفگ؟ دنتسه ی اهفیاط
 نیا هب ار اهنآ هک دنتسه ربمغیپ ی رارذ
 «!دنکی م هفوک دراو تیفیک نیا هبو تروص
 ع قومن یا رد .مدرکی م مانگد هر ام لاراد زا دمآ
 و نان ربمغیپ ی رارذ لافطای ارب نانز مدید
 ی م ار اهنآ موثلکمأ ترصد ؛دروآی م امرخ
 ی م و دنکی م با ترپن اشدوخ فرط هبو دریگ
 مارح ربمغیپ تیبلها ام رب هقدصد» :دیوگ
 موثلکمأ ی اصد مدید ع قومن یا رد «!تسا
 امشدن ادرم !نانز ی ا» :دشد دندب اهنآ هب باطخ
 «!دینکی م هیرگ ام ی ارب امشد و دنشکی م ار ام
 اهنآ هب باطخ م لاسلا هیلع نیسحلا نب ی لع
 دب» :درک داریا نومضم نیا هب ی بلاطم
 ام هک دینادی مذ امشد رگم !دیتسه ی مدرم
 قح امشد رب ام دج ایآ؟! میتسه ربمغیپ دلاوا
 نیا هب ار وا تیبلها و وا ی رارذ هک ،تشادذ
 دراو تروص نیا هبو تی ع قومن یا اب و تیفیک
 ی م اور ار ی اهلماعم نآ ام اب و؟! دینکی م
 هچ؟! دیهدی م ماجنا ناریسا اب هک دیراد
 تمایق زور رد دنوادخ هاگشیپ رد ی باوج
 «!؟تشاد دیاوخ»

رسد اب اهیلع الله م لاسد بنیز ترصد تاجانم

م لاسلا هیلع ادهشلا دیس ترصد هدیرب

لها هودنا و ن زح رتشیب هکنیا ی ارب دایزن با
 هتسکشرسد و هدنکفارسد اهنآ و دوشب دایز تیپ
 دهدی م روتسد ،دنریگب رارق دارفا نایم رد
 !دنکش خپء ارسا نایم رد و دنروایید ار اهرسد
 مشچ هک ی تقو اهیلع الله م لاسد بنیز ترصد
 ل باقم رد ردارب رسد هک دنیبی م و دنکی م زاب
 رسد نانچن آ رایتخایب ،تسا هتفرگ رارق دوخ
 ی ناشیپ زا نوخ هک دنزی م لمح هب ار دوخ

ن آ رسد اب و ؛دوشی م ن اور تر ضد ن آ

:دنکی م تاجانم تر ضد

1. هُفُسَخْ هُلَاغٌ *** الْأَمَكُ مَتَتَسَا أَمَلِ الْأَلِهَةِ اِي

أَبورُغِ ادْبَافِ

2. اذِه نَاكُ *** يداوْفُ قَيْقَشِ اِي تُمَهَّوَتِ ام

أَبوتِكُم اِرْدَقَمِ

هدیسرن همد به زونه هک ی للاه ی ا .1»

وت فوسخ هدیسرن لامک هب و ،ی درک بورغ

!تفرگ ارفار

2. نوخی ا و نم ن ت ه راپ ی ا مدرکی مدن امگ .

منیب ار و تنینچنیا هک ،نم لد

1 «!م نادب موتخم و ردقم نینچن یا ار ادخم کدو
شکن ار جه ام هک *** میلاندم ه اب ات هک ل بلد ایب

میلانده دیر و شد و

ار و ت *** یر اذعل گام زو ، تفر ل گوتز

یراز و هآ ار ام و دایرف

رگید راهب *** تسادیمار گید ل گل صوار و ت

تسادیع و ترهبزا

راهب *** تسینل دبار مر اذعل گن کیلو

تسینل ما ار ام یرگید

رشحم ات هک *** دابرب تفر نم ن شلگ زا ی لگ

دایزا تفر دهاوخذ

کاخ هک *** تخیری لگ گربن از خ دابن مز

تخیری لبلبر هر رسد م غ

هلا زا درب هک *** یور هلا غاد هدرک مبابک

ی یوکذ ار مد

سپ ارچ *** تسین نهدن ینوخذ ل جا گرگرگا

تسین نهریپل گ فسوی

مشچ ، کیرات نیب *** نم ن شلگ بیلدنع ی ایب

نم نشور

عطقن کم *** ی یادج اب ی شاب هدرک و خرگا

ی یانشا موسر

*** تساب اوژن اکانم غل اذ زال اوسد

2 تسابابک م غزک ی لدن اصوصخ

، ن و یلقنید ب لقم می ا دمحمل آ او ملظن یدلا م لعیسو

(نوعجر هیلا آناو هلل انال)

، کوجرن و کمسفند و کوعدذ و مهلا کمسب

1 115 و 114 ص ، 45 ج ، راونلا راجب

2 ص ، (ی نایمک ناوید) ی ناهفصا یورغ الله قیا ناوید تایلک
206 - 208.

... . الله اي الله اي الله اي ، راهطلاً اِتَيِلِها و تَمَحَّقِ حَب